

Studia i Materiały
Wydziału Teologicznego
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Nr 48

Redaktor serii:
Ks. ARTUR MALINA

Ks. Leszek Szewczyk

Odnowa przepowiadania
słowa Bożego
w (archi)diecezji katowickiej
po Soborze Watykańskim II
Studium homiletyczne

Księgarnia św. Jacka
Katowice 2009

SPIS TREŚCI

INHALTSVERZEICHNIS	VII
WYKAZ SKRÓTÓW	X
WSTĘP	1
ROZDZIAŁ 1.	
ODNOWA PRZEPOWIADANIA SŁOWA BOŻEGO W KOŚCIELE WSPÓŁCZESNYM	11
1.1. Przyczyny odnowy przepowiadania słowa Bożego	11
1.1.1. Przemiany społeczno-kulturowe	11
1.1.2. Odnowa teologii	14
1.1.3. Teologiczna koncepcja homiletyki	18
1.1.4. Inspiracje Soboru Watykańskiego II	21
1.2. Kierunki odnowy przepowiadania słowa Bożego	28
1.2.1. Przepowiadanie słowa Bożego jako wydarzenie zbawcze	29
1.2.2. Nowe spojrzenie na podmiot przepowiadania słowa Bożego	34
1.2.3. Odnowa treści przepowiadania słowa Bożego	38
1.2.4. Nowa forma przepowiadania słowa Bożego	43
ROZDZIAŁ 2.	
(ARCHI)DIECEZJA KATOWICKA JAKO MIEJSCE ODNOWY PRZEPO- WIADANIA SŁOWA BOŻEGO	50
2.1. Funkcjonowanie i specyfika (archi)diecezji katowickiej	50
2.1.1. Historia (archi)diecezji katowickiej	52
2.1.2. Struktury ogólnodiecezjalne	58
2.1.2.1. Kuria (archi)diecezjalna	59
2.1.2.2. Rada Kapłańska i Rada Duszpasterska	66
2.1.2.3. Konferencja Księży Dziekanów	71
2.1.2.4. Wydawnictwo (archi)diecezjalne	75
2.1.3. Duchowieństwo (archi)diecezji katowickiej	80
2.1.4. Wspólnoty życia konsekrowanego	83
2.1.5. Wierni (archi)diecezji katowickiej	84
2.2. I Synod Diecezji Katowickiej	88
2.3. Troska biskupów katowickich o odnowę przepowiadania słowa Bożego	98
2.4. Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne	114
2.5. Sanktuaria archidiecezji katowickiej	123
2.6. Środki społecznego przekazu	131
ROZDZIAŁ 3.	
ODNOWA FORMACJI HOMILETYCZNEJ W (ARCHI)DIECEZJI KATO- WICKIEJ	138
3.1. Formacja homiletyczna kandydatów do prezbiteratu	139

3.1.1. Nauczanie homiletyki	141
3.1.2. Ćwiczenia homiletyczne	144
3.1.3. Emisja głosu	146
3.2. Formacja homiletyczna prezbiterów	149
3.3. Rola świeckich w głoszeniu słowa Bożego	172
3.4. Formacja wiernych do słuchania słowa Bożego	179
ROZDZIAŁ 4.	
ODNOWA PRZEPOWIADANIA SŁOWA BOŻEGO W RAMACH LITUR-	
GII	189
4.1. Materialna strona przepowiadania homilijnego	191
4.1.1. Wymiary przepowiadania homilijnego	201
4.1.2. Biblijno-liturgiczne źródła homilii	205
4.1.3. Egzystencjalne źródła homilii	222
4.2. Formalna strona przepowiadania homilijnego	229
4.2.1. Znaczenie formalnych elementów wypowiedzi kaznodziejskiej ...	230
4.2.2. Modele homilii	238
4.2.3. Dialog w przepowiadaniu homilijnym	241
4.2.4. Długość jednostek przepowiadania	249
4.2.5. Proces tworzenia homilii	254
ROZDZIAŁ 5.	
ODNOWA PRZEPOWIADANIA SŁOWA BOŻEGO POZA LITURGIĄ ...	257
5.1. Posługa słowa w ramach misji parafialnych	257
5.2. Posługa słowa podczas rekolekcji	266
5.3. Kazania i konferencje podczas dni skupienia	287
5.4. Kazania pasyjne	290
5.5. Kazania okolicznościowe	292
ROZDZIAŁ 6.	
WNIOSKI I POSTULATY HOMILETYCZNE	296
6.1. Zaangażowanie struktur archidiecezjalnych w odnowę przepowiadania słowa Bożego	296
6.2. Troska o odnowę formacji homiletycznej	301
6.3. Doskonalenie przepowiadania słowa Bożego w ramach liturgii	312
6.4. Dowartościowanie przepowiadania słowa Bożego poza liturgią	325
ZAKOŃCZENIE	333
BIBLIOGRAFIA	337
ANEKS	376
Wykaz tabel	376
Wykaz wykresów	377
Kwestionariusz ankiety	378
ZUSAMMENFASSUNG	390

INHALTSVERZEICHNIS

REGISTER DER ABKÜRZUNGEN	X
EINFÜHRUNG	1
KAPITEL 1	
ERNEUERUNG DER VERKÜNDUNG DES WORTES GOTTES IN DER GEGENWÄRTIGEN KIRCHE	11
1.1. Ursachen der Erneuerung der Verkündung des Wortes Gottes	11
1.1.1. Gesellschaftlich-kulturelle Wandel	11
1.1.2. Erneuerung der Theologie	14
1.1.3. Theologische Auffassung der Homiletik	18
1.1.4. Inspirationen des 2. Vatikanischen Konzils	21
1.2. Richtungen in der Erneuerung der Verkündung des Wortes Gottes	28
1.2.1. Verkündung des Wortes Gottes als erlösendes Ereignis	29
1.2.2. Neue Sicht auf das Subjekt der Verkündung des Wortes Gottes	34
1.2.3. Erneuerung der Inhalte der Verkündung des Wortes Gottes	38
1.2.4. Neue Form der Verkündung des Wortes Gottes	43
KAPITEL 2	
DIE ERZDIÖZESE KATTOWITZ ALS ORT DER ERNEUERUNG DER VERKÜNDUNG DES WORTES GOTTES	50
2.1. Organisation und Spezifika der Erzdiözese Kattowitz	50
2.1.1. Geschichte der Erzdiözese Kattowitz	52
2.1.2. Allgemeine Diözesanstrukturen	58
2.1.2.1. Erzbischöfliches Ordinariat Kattowitz	59
2.1.2.2. Priesterrat und Seelsorgerat	66
2.1.2.3. Konferenz der Dekanen	71
2.1.2.4. Verlag der Diözese	75
2.1.3. Klerus der Erzdiözese Kattowitz	80
2.1.4. Gemeinschaften geweihten Lebens	83
2.1.5. Gottesdienstteilnehmer in der Erzdiözese Kattowitz	84
2.2. I. Synode der Erzdiözese Kattowitz	88
2.3. Sorge der Bischöfe der Erzdiözese Kattowitz um Erneuerung der Ver- kündung des Wortes Gottes	98
2.4. Höheres Schlesisches Priesterseminar	114
2.5. Wallfahrtsorte der Erzdiözese Kattowitz	123
2.6. Massenmedien	131

KAPITEL 3	
ERNEUERUNG DER AUSBILDUNG IM HINBLICK AUF HOMILETIK IN DER ERZDIÖZESE KATTOWITZ	138
3.1. Ausbildung im Hinblick auf Homiletik für die Kandidaten zur Priester- weihe	139
3.1.1. Unterrichten von Homiletik	141
3.1.2. Übungen zur Homiletik	144
3.1.3. Stimmeemission	146
3.2. Ausbildung für Presbyter im Hinblick auf Homiletik	149
3.3. Rolle der Laien in Verkündung des Wortes Gottes	172
3.4. Ausbildung der Gottesdienstteilnehmer zum Hören des Wortes Gottes ..	179
KAPITEL 4	
ERNEUERUNG DER VERKÜNDUNG DES WORTES GOTTES IM RAH- MEN DER LITURGIE	189
4.1. Materielle Seite der homiletischen Verkündung	191
4.1.1. Dimensionen der Verkündung des Wortes Gottes	201
4.1.2. Biblisch-liturgische Quellen von Homilie	205
4.1.3. Existenzielle Quellen von Homilie	222
4.2. Formale Seite homiletischer Verkündung	229
4.2.1. Bedeutung der formalen Elemente einer Predigaussage	230
4.2.2. Modelle von Homilien	238
4.2.3. Dialog in homiletischer Verkündung	241
4.2.4. Länge der Verkündungseinheiten	249
4.2.5. Homilienentstehungsprozess	254
KAPITEL 5	
ERNEUERUNG DER VERKÜNDUNG DES WORTES GOTTES AUSSER- HALB DER LITURGIE	257
5.1. Dienst am Wort Gottes im Rahmen der Gemeindemissionen	257
5.2. Dienst am Wort Gottes im Rahmen der Gemeindeexerzitien	266
5.3. Predigten und Konferenzen im Rahmen der Besinnungstage	287
5.4. Passionspredigten	290
5.5. Gelegenheitspredigten	292
KAPITEL 6	
HOMILETISCHE SCHLUSSFOLGERUNGEN UND POSTULATE	296
6.1. Engagement der Diözesanstrukturen für Erneuerung der Verkündung des Wortes Gottes	296
6.2. Sorge für die Erneuerung homiletischer Ausbildung	301
6.3. Vervollkommen der Verkündung des Wortes Gottes im Rahmen der Li- turgie	312
6.4. Würdigung der Verkündung des Wortes Gottes ausserhalb der Liturgie ..	325
SCHLUSSWORT	333

BIBLIOGRAPHIE	337
ANHANG	376
Register der Tabellen	376
Register der graphischen Darstellungen	377
Fragebogen	378
ZUSAMMENFASSUNG	390